

แรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
The Village Health Volunteers Motive Toward Their Work

สิทธิชัย ชูจีน
Sittichai Chujeen

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Master of Science Program Thesis in Public Health
Phetchaburi Rajabhat University

2554

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ แรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ผู้วิจัย นายสิทธิชัย ชูจีน

สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล)

.....ประธานกรรมการ

(ดร.บุญสนอง ช่วยแก้ว)

.....กรรมการ

(ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร.บัวตัน เขียวอารมณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เผือกบัวขาว)

บัณฑิตศึกษา

ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ แรงงูใจในการทำหน้าทีของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้วิจัย นายสิทธิ์ชัย
ชูจีน สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับแรงงูใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) ศึกษาการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจกับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตรับผิดชอบสถานีนามัยตำบลหงส์เจริญ อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดชุมพร จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การทดสอบสมมติฐานใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวม พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีแรงงูใจระดับสูง และในรายด้านพบว่า ด้านแรงงูใจด้านการรับบริการนิเทศงานและการฝึกอบรม สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ ความภาคภูมิใจ การยอมรับตนเองและยอมรับผู้อื่น และภาวะเศรษฐกิจและสังคม มีแรงงูใจในระดับสูงตามลำดับ
2. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีการทำหน้าที่ระดับปานกลางในภาพรวมและพบว่า การเป็นผู้สื่อข่าวสาธารณสุขมีการทำหน้าที่ในระดับมาก การเป็นผู้ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้ การเป็นแกนนำพัฒนางานสาธารณสุขชุมชน และการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน ทำหน้าที่ในระดับปานกลาง และการเป็นผู้ให้บริการสาธารณสุข ทำหน้าที่ในระดับน้อย
3. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจกับการทำหน้าที่โดยรวมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตรับผิดชอบสถานีนามัยตำบลหงส์เจริญ มีความสัมพันธ์ระดับสูงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Thesis Title : The Village Health Volunteers Motive Toward Their Work **Researcher :** Mr.Sittichai Chujeen **Major :** Public Health **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this research were to : 1) identify the motive level of village health volunteers, 2) identify the function of village health volunteers to their community and 3) study the relationship between motive with function toward their work of village health volunteers. The sample group is 108 village health volunteers in Hong Charoen Public Health Center, Tha Sae District, Chumphon Province. The research data consisted a questionnaire and in-depth interview. The quatitative data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation and the qualitative data were analyzed by using content analysis. The hypotheses were tested with Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows :

1. Overall, the motive of village health volunteer was at a high level and in individual aspects was at a high level ranging from the aspect of supervision and the training, the working's benefit, the pride, the recognition and the economic and social condition respectively.
2. The function of village health volunteer was at a moderate level on the whole; as well as in individual aspects, the public health reporter, was at a high level, the advice giver, the developmental mainstay in public health work, the watching and protecting in public health problems were at a moderate level and the being service in public health was at a low level.
3. The relationship between motive with function of village health volunteers in Hong Charoen Public Health Center, Tha Sae District, Chumphon Province was positively at a high level with the significance level of 0.01.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.บุญสนอง ช่วยแก้ว ประธานกรรมการสอบ และดร.บัวตัน เขียวอารมณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์มนู สุกดสกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาล รักษาการนายแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร นายวรเกียรติ ศรีเวชนันต์ สาธารณสุขอำเภอท่าแซะ และนางธีรวรรณ แสงสุวรรณ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม และกรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อคุณบิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีอาจะบุญนามได้ทั้งหมด ที่กรุณาให้กำลังใจช่วยเหลือและให้การส่งเสริมสนับสนุนด้วยดีตลอดมา จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สิทธิชัย ชูจิน

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แรงจูงใจ.....	10
งานสาธารณสุขมูลฐาน.....	21
ข้อมูลพื้นฐานของตำบลหงส์เจริญ.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือในการวิจัย.....	33
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิจัย.....	37
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์.....	37
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	39
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน.....	44
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	49
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน.....	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
การอภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	70
ประวัติผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สถานีอนามัยตำบลหงษ์เจริญ.....	33
4.1	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	37
4.2	ระดับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	39
4.3	ระดับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ..	40
4.4	ระดับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	41
4.5	ระดับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	42
4.6	ระดับแรงจูงใจในการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครอบครัว.....	43
4.7	ระดับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	44
4.8	ระดับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ.....	45
4.9	ระดับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	46
4.10	ระดับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	47
4.11	ระดับการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนรวมกันทั้งครอบครัว.....	48
4.12	ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	49
4.13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มชนตามการตั้งถิ่นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์.....	50
4.14	การประกอบอาชีพในชุมชนของผู้ให้สัมภาษณ์.....	51
4.15	การนับถือศาสนาของผู้ให้สัมภาษณ์.....	51
4.16	รายได้ของครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์.....	51
4.17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างแรงจูงใจและการทำหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน.....	54

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9